

Du tjänar på att göra din livsmedelsbutik energismart!

Åtgärder som är gratis

- Begränsa ventilationens och komfortkylans drifttid till butikens öppettid.
- Mät temperaturen i diskarna. Ofta är det onödigt kallt. Varje grads höjning innebär 2 % energibesparing men glöm inte livsmedelssäkerheten.
- Håll kompressorerna rena. Sänk kondenseringen om möjligt för att spara energi. Håll rent och ventilerat i kompressorrum, ta vara på spillvärmerna.

Åtgärder med små investeringar

- Installera timers på drickakylarna, dricka klarar sig utan kyla nattetid.
- Ersätt lysrör med lysdioder (LED) i frysskåp. LED är mycket energisnåla och speciellt bra i lägre temperaturer.
- Installera närvarostyrning i utrymmen där man inte vistas regelbundet.

Åtgärder med större investeringar

- Installera modern belysning som har bättre ljusflöde och mindre energiåtgång.
- Installera lock på fryskondoler och frontglas på vertikala diskar. Det påverkar varutemperatur, inneklimat och energianvändning.
- Tilläggsisolera fönsterpartier genom att montera in fönster med energiglas. Bygg bort fönsterpartier där dagsljuset inte behövs.

Nattvandring - ger resultat!

En nattvandring/genomgång av lokalerna, när ingen verksamhet pågår, är en bra start på energiarbetet. Du kanske upptäcker att belysning, datorer, fläktar, ventilation eller kompressorer är igång helt i onödan.

Börja rätt - titta på helheten!

Energieffektiv belysning och väl genomtänkt ventilation liksom personalens medvetenhet kring energianvändning är, förutom kylar och frysar, tunga pusselbitar i arbetet. Du kan börja ditt energieffektiviseringsarbete med att gå igenom

en checklista som finns på energimyndighetens hemsida.

www.energimyndigheten.se

Stöd med 50% för kartläggning

Det är ofta en bra investering att låta en energiexpert göra en energikartläggning. Den ger en bra nulägesbeskrivning av företagets energianvändning och svarar på frågor som:

- Hur mycket energi används?
- Vilka energibärare används?
- Till vad används energin?
- Vilka energieffektiviseringsåtgärder kan genomföras?

Stödet kallas ”energikartlägningscheck” och är ett ekonomiskt stöd som du kan söka under hela 2014. Stödet täcker 50 % av kostnaden för en energikartläggning, upp till maximalt 30 000 kronor. Stödet gäller företag som använder mer än 500 MWh energi per år.

Läs mer här:

www.energimyndigheten.se

Även Länsstyrelsen kan ha stöd för din verksamhet - hör med dem!

Kyldiskar

Hela 40–50 % av en butiks elanvändning går till förvaring av kylda och frysta livsmedel. Exponeringen av varor prioriteras högt och kyl- och frysdiskarna konstrueras därför med allt större öppna ytor.

Filmen ”**Packa rätt i kyldisken**” visar hur man kan spara energi och pengar. Du hittar mer information på energimyndighetens hemsida.

Olika typer av kyl- och frysdiskar har sitt optimala sätt att packas med varor. Om man staplar varor på fel sätt eller packar för mycket i kyldisken kan den kalla luftströmmen från kylaggregatet störas. Både varornas hållbarhet och energianvändningen påverkas negativt. Kontrollera att varornas temperatur är rätt!

Personalen är en nyckelfaktor!

Dags att köpa nytt?

En fråga du ska ställa dig när du ska handla upp en ny kyldisk är hur ditt totala kylbehov ser ut på lång sikt. Kanske behöver ytterligare någon kyldisk ersättas inom en tid? Ska du köpa en kyldisk ska du ställa en rad krav redan i din anbudsförfrågan. Utnyttja dina leverantörers kompetens och ställ frågor till dem.

Fundera över livscykelkostnaden, LCC, läs mer här:

www.energimyndigheten.se

Länkar

- www.energimyndigheten.se
- www.svanen.se
- www.belivs.se

Belivs - Nätverk för energi-effektivare livsmedelsbutiker

Genom Belivs kan du få kunskap och goda exempel till minskad energianvändning. Energimyndigheten samverkar och genomför studier och projekt med handel och branschorganisationer inom livsmedelssektorn i en så kallad beställargrupp. Mer information på www.energimyndigheten.se

Energiverktyget - Ett program från Svanen

Nu är det möjligt att mäta hur väl en livsmedelsbutik utnyttjar sin inköpta energi. Kontakta Ingela Hellström, 08- 55 55 24 45 eller kund@svanen.se för information.

Några exempel!

Närvarostyrning av belysning på lager och lagerfrys/kylrum. Reducerar drifttiderna på belysningen och därmed kostnaden för el.

Investeringskostnad: 12 000 - 15 000 kr
Årlig besparing: ~ 3 000 - 4 000 kr/år
Återbetalningstid: 4 - 5 år

Montering av tidur på drickakylen.

Investeringskostnad: ~ 1 000 kr
Årlig besparing: ~ 1 200 kr/år
Återbetalningstid: < 1 år

Montering av dörrar på charkkyl.

Investeringskostnad: ~ 55 000 kr
Årlig besparing: ~ 9 000 kr/år
Återbetalningstid: 6 år

Installera styrning för värmeslingor i hänggrännor och stuprör. Värme-kabeln behöver inte vara igång när det är varmare än cirka +2°C, eller kallare än cirka - 4°C. Detta reducerar drifttiden på värmeslingorna avsevärt. Kalkylen baseras på att uppskattad mängd värmekabel är i drift året runt.

Investeringskostnad: ~ 12 000 kr
Årlig besparing: ~ 170 kr/m värmekabel och år eller ca 11 000 kr/år
Återbetalningstid: ~ 1 år

Använd nyckeltal
tex kWh/m²,
KWh/öppetimme
när du gör
uppföljningar.

